

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W CELESTYNOWIE ZA 2014 ROK**

Celestynów, luty 2015 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
STRUKTURA ZATRUDNIENIA	4
BUDŻET OŚRODKA	5
REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	6
1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	9
2. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	9
3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.....	9
4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.....	10
5. Wieloletni Program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.....	11
6. Wspieranie rodzin z dziećmi	12
7. Pomoc w formie paczek żywnościowych dla dzieci	12
8. Program FEAD	12
9. Prace społecznie użyteczne	13
10. Projekt systemowy „Szansa na lepsze jutro” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.....	13
11. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	14
12. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy	15
13. Wsparcie asystenta rodziny	15
14. Rodziny zastępcze	15
15. Rządowy Program dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny	15
16. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	16
17. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	16
18. Praca socjalna	17
19. Poradnictwo socjalne	17
20. Program „Wolontariat- szansa dla integracji”	17
21. Dodatkowe zadania zlecone przez Wójta Gminy	17
22. Dodatki mieszkaniowe	18
23. Dodatek energetyczny	18
ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA	18
1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	18
2. Świadczenia opiekuńcze	19
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	20
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	21
RZĄDOWY PROGRAM WSPIERANIA OSÓB UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNEGO	21
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	22
POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH	22
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE	23
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNO-RENTOWE	23
PODSUMOWANIE	24
POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	25
ZAŁĄCZNIKI	

WSTĘP

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zasadniczym celem pomocy społecznej jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin korzystających z pomocy oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo i praca socjalna. Osoba znajdująca się w trudnej sytuacji, która spotka się z pracownikiem socjalnym otrzymuje odpowiednią informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Pomoc społeczna zakłada współdziałanie klienta z pracownikiem socjalnym. Brak współdziałania i aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, może stanowić podstawę do wstrzymania lub odmowy udzielenia pomocy.

W rodzinie, która ubiega się o skorzystanie z pomocy społecznej poza spełnieniem kryterium dochodowego, musi wystąpić co najmniej jeden z następujących powodów: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; niepełnosprawność; długotrwała lub ciężka choroba; przemoc w rodzinie; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych; brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej całonocne placówki opiekuńczo-wychowawcze; trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy; trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa; klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie określa statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze do ustaw.

Zadania realizowane w 2014 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynikały przede wszystkim z ustaw takich jak :

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 1548 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r., poz.966);
- 5) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2011 roku, nr 11, poz. 74 z z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r., nr 125 poz. 842 z późn. zm.);

- 9) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.);
- 10) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., nr 234 poz. 1536 z późn. zm.)

oraz inne zadania na podstawie uchwał Rady Gminy, zawartych umów i porozumień.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie należy w szczególności:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej;
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa;
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego;
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA

W 2014 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Celestynowie zatrudnionych było 17 osób, w tym: 8 osób na czas nieokreślony, 3 osoby na czas określony i 6 osób na umowę – zlecenie.

Struktura zatrudnienia		Liczba osób	Liczba etatów (osoby zatrudnione na umowę o pracę)
Ogółem		17	11
z tego	Kierownik GOPS	1	1
	Główny księgowy	1	1
	Starszy Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i obsługi funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych	1	1
	Specjalista pracy socjalnej	1	1
	Starszy pracownik socjalny	1	1
	Pracownik socjalny	2	2
	Pracownik socjalny (POKL)	2	2
	Referent ds. księgowo – kadrowy	1	1
	Referent sekcji świadczeń	1	1
	Asystent rodziny	2	umowa zlecenie
	Terapeuta – specjalistyczne usługi opiekuńcze	1	umowa zlecenie
	Specjalista d.s zamówień publicznych (POKL)	1	umowa zlecenie
	Doradca zawodowy (POKL)	1	umowa zlecenie
Psycholog (POKL)	1	umowa zlecenie	

W 2014r., w naszym Ośrodku 2 osoby odbywały praktyki studenckie: 1 osoba od dnia 08.09.2014r. do dnia 17.11.2014r. - z Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie oraz 1 osoba od dnia 17.11.2014r. do dnia 14.12.2014r., z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

Wszyscy pracownicy Ośrodka posiadają wykształcenie wyższe. Pracownicy Ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i konferencjach dotyczących wiedzy na temat zmieniających się przepisów prawa.

BUDŻET OŚRODKA

Plan budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie w 2014 roku wynosił łącznie 3 044 422,00; z tego:

1. W ramach bieżącej działalności - **2 909 422,00**; w tym:

- budżet Wojewody - 2 227 874,00
- budżet Gminy - 681 548,00

2. W ramach projektu systemowego - **135 000,00**; w tym:

- dotacja - 122 945,00
- wkład własny - 12 055,00

Zrealizowano wydatki na łączną sumę 3 007 231,26; co stanowi 98,78 % planu rocznego, z tego:

1. W ramach bieżącej działalności - **2 880 307,13**; w tym:

- budżet Wojewody - 2 201 526,78
- budżet Gminy - 678 780,35.

2. W ramach projektu systemowego - **126 924,13**; w tym:

- dotacja - 115 624,13
- wkład własny - 11 300,00.

W ramach dotacji z budżetu państwa na realizację zadań własnych, Ośrodek wydatkował środki następujące środki:

- na dofinansowanie wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 – kwotę 37 933,00
- na dofinansowanie do wypłaty zasiłków okresowych – kwotę 51 147,00
- na realizację składek na ubezpieczenie zdrowotne – kwotę 15 583,00
- na realizację zasiłków stałych – kwotę 151 545,00.

Realizacja programów:

- na realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego **126 924,13** (środki unijne 115 624,13, środki własne 11 300,00);
- na realizacją Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2014 - asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej **18 264,00** (16 299,00 dotacja, 1 965,00 środki własne);
- na realizację Rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – **54 000,00**.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku sprawozdawczym pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych objęto w gminie 643 osoby w 249 rodzinach. Rodziny te korzystały z szeroko rozumianej pomocy społecznej tj. z: pomocy pieniężnej i niepieniężnej oraz pracy socjalnej. Pracownicy udzielali wsparcia także w postaci poradnictwa, pomocy w załatwianiu spraw w urzędach, sądach, orzecznictwie do spraw niepełnosprawności, ustalania uprawnień do rent, emerytur. Ponadto pracownicy przeprowadzali wywiady alimentacyjne u mieszkańców gminy dla potrzeb innych Ośrodków. Ścisłe współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądami Rejonowymi, Prokuraturą, Urzędami Skarbowymi, Komornikami i innymi uprawnionymi instytucjami.

Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązania swoich problemów, szukają też wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się do Ośrodka jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów.

Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z klientem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne motywacje. Osoby, które same odczuwając swoją sytuację, jako trudną - taką, z którą nie mogą sobie samodzielnie poradzić, poszukują pomocy w wyspecjalizowanych placówkach, zwykle sami dowiadują się o możliwościach instytucji lub uzyskują informacje od innych osób, takich jak np. lekarze, nauczyciele, sąsiedzi, media itp. Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są oni otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Mają duże oczekiwania wobec niego i instytucji pomocy, jednak równocześnie mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne i reprezentują postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczna staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętne pozyskiwanie różnorodnych świadczeń.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej i poradnictwa, starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejścia przez nich odpowiedzialności za życie swoje i swojej rodziny.

W roku 2014 objęto świadczeniami z pomocy społecznej 191 rodzin (491 osób) z terenu Gminy Celestynów bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania.

Tabela nr 1. Rzeczywista liczba osób objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI 1)	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	352	191	191	491
w tym:				
świadczenie pieniężne	240	132	132	241
świadczenia niepieniężne	112	62	62	258
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1	1	1	4
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	252	252	568
w tym:				
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	58	58	152
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY 1)		LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH		LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
		21		72

Źródło : opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2014 r.

Udzielana pomoc kierowana jest do indywidualnej osoby lub rodziny - mieszkańców gminy Celestynów. Przyznanie pomocy następuje na podstawie złożonego wniosku, w formie decyzji administracyjnej. Każda decyzja wydana przez sekcję świadczeń poprzedzona jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania/pobytu osoby/rodziny. Jedynie udzielenie świadczeń w postaci pracy socjalnej i poradnictwa nie wymaga wydania decyzji.

W sytuacjach, w których stwierdzamy marnotrawienie środków finansowych lub bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, świadczenia pomocowe realizujemy w formie niepieniężnej.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typy gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
jednoosobowe	91	91
dwuosobowe	38	76
trzyosobowe	40	120
czterooosobowe	57	228
pięćoosobowe	14	70
sześćoosobowe i więcej	9	58
Razem	249	643

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS -03 za 2014 r.

W 2014 roku najliczniejszą grupą osób objętych pomocą społeczną, były jednoosobowe gospodarstwa domowe czyli osoby samotne.

Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI 1)	
Ubóstwo	1	153	153	371
Bezdomność	2	2	2	2
Bezrobocie	3	67	67	248
Niepełnosprawność	4	45	45	65
Długotrwała lub ciężka choroba	5	8	8	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	6	16	16	60
w tym:				
Rodziny niepełne	7	13	13	43
Rodziny wielodzietne	8	4	4	28
Alkoholizm	9	15	15	39
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	10	2	2	2

Źródło : opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2014 r.

W 2014 roku najwięcej rodzin skorzystało z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezrobocia i niepełnosprawności.

Poniżej przedstawiono kompleksowe opracowanie, które obrazuje szerokie spektrum zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie w 2014 roku:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe (542,00 dla osób samotnych i 456,00 dla osób w rodzinach) i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie to jest zadaniem własnym gminy, na które otrzymujemy dotację z budżetu państwa.

W roku 2014 zostały przyznane zasiłki stałe 31 osobom. Udzielono 303 świadczenia, na kwotę 151 545,00 z tego :

- 26 osobom samotnie gospodarującym udzielono 263 świadczenia, na kwotę 137 565,00
- 5 osobom w rodzinie udzielono 40 świadczeń, na kwotę 13 980,00.

Zasiłek stały ustalany jest w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

2. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

W roku 2014 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 31 osób pobierających zasiłki stałe. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem własnym gminy, na które otrzymujemy dotację. Ośrodek łącznie wydatkował na ten cel 13 376,00.

3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby;
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

W roku 2014 zostały przyznane zostały zasiłki okresowe 60 osobom, udzielając 153 świadczenia z powodu:

- bezrobocia: 51 osobom - 129 świadczeń, na kwotę 43 586,00;

- długotrwałej choroby: 1 osobie - 2 świadczenia, na kwotę 1000,00;
- z innych powodów: 8 osobom - 22 świadczenia, na kwotę 8 874,00.

Łączna kwota świadczeń: 53 460,00 (51 147,00 - dotacja i 2 313,00 - środki własne).

4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów na zakup żywności, opału, odzieży, na leczenie, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także na pokrycie energii elektrycznej, na dofinansowanie kosztów dojazdu na kursy zawodowe, opłacenie kosztów pobytu osoby bezdomnej w schronisku oraz pokrycie kosztów pogrzebu.

W 2014 roku 119 rodzin (260 osób) otrzymało zasiłki celowe na kwotę 109 874,00 :

- **na zakup żywności** -udzielono 274 świadczenia, na ogólną kwotę 51 939,00;
- **na zakup opału** - udzielono 110 świadczeń, wydatkowaliśmy na ten cel 30 739,00;
- **na odzież** - udzielono 12 świadczeń na kwotę 2 500,00;
- **na leczenie** - udzielono 11 świadczeń na kwotę 2 600,00;
- **na remont mieszkania** -udzielono 2 świadczenia na kwotę 800,00;
- **na dofinansowanie kosztów przejazdu dla uczestników projektu na kurs zawodowy** - otrzymały 4 osoby na kwotę 1 300,00;
- **udzielenie schronienia** - opłacenie kosztów pobytu 2 osobom bezdomnym, których ostatnim miejscem stałego zameldowania była gmina Celestynów – 5 385,00;
- **sprawienie pogrzebu** – 2 świadczenia, w łącznej kwocie 4 236,00;
- **inne potrzeby** – 34 świadczenia na kwotę 10 375,00.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie, której dochody przekraczają ustawowe kryteria przyznawane jest wsparcie finansowe w formie specjalnego zasiłku celowego. Wysokość specjalnego zasiłku celowego nie może przekroczyć kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 542,00) oraz kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 456,00). Są to wartości maksymalne, co oznacza, iż wysokość tego zasiłku może być niższa.

W 2014 roku tą formą pomocy objęto 30 rodzin, udzielono 37 świadczeń, na kwotę 11 196,00, w tym :

- **specjalny zasiłek celowy na zakup żywności** - otrzymała 1 rodzina, na ogólną kwotę 150,00;
- **specjalny zasiłek celowy na opał** – otrzymało 20 rodzin, na kwotę 7 950,00;
- **specjalny zasiłek celowy na odzież** -otrzymało 5 rodzin na kwotę 600,00;
- **specjalny zasiłek celowy na zakup artykułów szkolnych** - otrzymała 1 rodzina na kwotę 300,00;
- **specjalny zasiłek celowy na remont mieszkania** - otrzymała 1 rodzina w kwocie 350,00;
- **specjalny zasiłek celowy na dofinansowanie kosztów energii elektrycznej** - otrzymała 1 rodzina w kwocie 350,00;
- **specjalny zasiłek celowy na zakup leków** otrzymała 3 rodziny na kwotę 800,00;
- **specjalny zasiłek celowy na opłacenie kosztów pobytu** w Domu dla Osób Starszych Monar-Markot w Siedlcach - dla osoby bezdomnej, której ostatnim miejscem stałego zameldowania jest gmina Celestynów, na kwotę 696, 00.

Wyплаты zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych zasiłków celowych następowały:

- przelewem na konto wspólne świadczeniobiorców do Banku Spółdzielczego w Celestynowie;
- przelewem na konta osobiste świadczeniobiorców;
- przekazem pocztowym.

5. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

Program zakłada ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Udzielane jest wsparcie w szczególności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Obowiązuje tu korzystniejsze dla świadczeniobiorców kryterium dochodowe.

Program realizowany w formie:

- 1) posiłku (dożywianie) dla uczniów w szkole/przedszkolu,
- 2) świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego.

W 2014 roku tą formą pomocy objętych zostało 199 osób. Zostało udzielonych 14 578 świadczeń. Wydatkowano na ten cel **69 933,00** w tym:

- z dotacji na zadania własne – **37 933,00**
- z zadań własnych – **32 000,00**.

W 2014 roku w ramach Programu zrealizowane były opłaty za posiłki na kwotę **59 518,00** w tym:

- dla 108 uczniów na podstawie decyzji administracyjnych - **57 174,00**;
- dla 9 uczniów bez wydawania decyzji administracyjnych na podstawie Programu osłonowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, który został przyjęty przez Radę Gminy Celestynów uchwałą Nr 363/14 z dnia 31 stycznia 2014 roku – **2 054,00**;
- dla 1 osoby dorosłej opłacano gorący posiłek w okresie zimowym, na kwotę - **290,00**.

Dożywianie dzieci i uczniów prowadziliśmy w 12 placówkach oświatowych, w tym w 7 w placówkach na terenie gminy Celestynów. Posiłki były opłacane przelewem na konto szkół na podstawie not księgowych i rachunków oraz załączonych imiennych list uczniów z liczbą spożytych posiłków w danym miesiącu. Średni koszt posiłku w 2014 roku wyniósł 4,11.

Kierownik Ośrodka podpisał z 5 dyrektorami szkół i 2 dyrektorami przedszkoli na terenie gminy Celestynów porozumienia dotyczące współpracy w zakresie dożywiania dzieci w szkołach.

Ponadto w ramach realizacji programu wypłacono zasiłki celowe na dożywianie dla 81 osób w 29 rodzinach, na ogólną kwotę **10 415,00**.

6. Wspieranie rodzin z dziećmi

Tabela nr 4. Liczba rodzin z dziećmi korzystające ze świadczeń

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1 dziecko	27	86
2 dzieci	46	186
3 dzieci	13	60
4 dzieci	4	24
5 dzieci	0	0
6 dzieci	2	16
RAZEM	92	372

Źródło : opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2014 r.

W ogólnej liczbie rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej w gminie Celestynów w 2014 roku dominowały rodziny z dwojgiem dzieci.

Pracownicy socjalni przeprowadzali w rodzinach wywiady środowiskowe i dokonywali analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego. Pomoc rodzinom była realizowana poprzez pracę socjalną, wspieranie przez asystenta rodziny, a także poprzez świadczenia finansowe, pomoc rzeczową i dożywianie dzieci w szkole. Na wniosek GOPS 19 rodzin, z 40 proponowanych otrzymało pomoc rzeczową w ramach akcji „Szlachetna paczka”.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej udzielana była kompleksowa pomoc uwzględniająca wielowymiarowość w podejściu do rozwiązywanych problemów. Pracownicy socjalni zwracali się z wnioskami do kierownika, o przydzielenie poszczególnym rodzinom asystenta. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Głównym celem zespołu planowych działań było przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania prawidłowych funkcji.

7. Pomoc w formie paczek żywnościowych dla dzieci

Udzielono pomocy w formie paczek żywnościowych dla 69 dzieci z 35 rodzin najuboższych. Wydatkowano na ten cel kwotę 2 626,19.

8. Program FEAD

Program - utworzony z Funduszu Europejskiej Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), który jest kontynuacją programu PEAD. Nowy program będzie obowiązywać w latach 2014 – 2020.

Wśród organizacji rekomendowanych przez MPiPS do dystrybucji żywności w ramach programu FEAD znalazł się między innymi Polski Komitet Pomocy Społecznej, z którym nasz Ośrodek ponownie nawiązał współpracę w miesiącach: wrzesień - grudzień 2014 roku.

Pozyskaliśmy ponad 6 ton żywności dla 250 osób z terenu naszej gminy, na ogólną kwotę 12 081,00. Ta forma pomocy nie wymagała wydania decyzji administracyjnych. W ramach programu FEAD przekazaliśmy naszym świadczeniobiorcom: 500 l – mleka, 375 kg - makaronu świderki, 200 kg - mielonki wieprzowej, 500 kg – cukru, 250 l - oleju, 2 920 kg - jabłek, 20 kg – gruszek oraz 1 290 kg pomidorów. Za dostarczoną żywność opłacone zostały koszty transportu w łącznej kwocie 2 607,60.

9. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne zorganizowane były w dniach 01 maja do 30 września 2014 roku. Wykonywane były przez 5 osób bezrobotnych z Gminy Celestynów, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Wydatkowano na ten cel kwotę 6 906,00.

Prace społecznie użyteczne miały na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz uzyskania przez te osoby minimalnych, ale własnych środków do życia. Prace były zorganizowane przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Otwocku i Urzędem Gminy w Celestynowie.

10. Projekt systemowy „Szansa na lepsze jutro” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie w 2014 roku po raz siódmy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przystąpił do realizacji projektu pt.: „Szansa na lepsze jutro” w dniach od 01.01. 2014 r. do 31.07. 2014 r. Rekrutacja do projektu odbyła się w terminie od 10.01.2014 r. do dnia 31.01.2014 r. Zgłosiło się 15 kandydatów. Z ogólnej liczby kandydatów 10 osób zostało zakwalifikowanych do udziału w projekcie.

Uczestnikiem projektu (UP) mogła zostać osoba, która w dniu podpisania deklaracji uczestnictwa w projekcie, spełniała następujące kryteria:

- 1) zamieszkuje na terenie gminy Celestynów,
- 2) korzysta ze świadczeń pomocy społecznej,
- 3) jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- 4) jest nieaktywna zawodowo,
- 5) jest zagrożona wykluczeniem społecznym,
- 6) jest wieku aktywności zawodowej,
- 7) jest osobą niepełnosprawną, posiadającą orzeczony stopień niepełnosprawności.

W ramach projektu zastosowano następujące instrumenty aktywnej integracji:

- 1) Instrument aktywizacji społecznej - zrealizowano 40h grupowych warsztatów umiejętności i kompetencji społecznych, którymi zostali objęci wszyscy uczestnicy projektu. Zadaniem tego instrumentu było poszerzenie wiedzy uczestników projektu, dotyczącej technik i metod porozumiewania się.

W ramach grupowych warsztatów – odbyły się 5 dniowe warsztaty wyjazdowe do Zakopanego dla uczestników projektu oraz o członków ich rodzin.

Zrealizowanych zostało 40h zajęć indywidualnych prowadzonych przez psychologa, które miały na celu zniwelowanie barier psychicznych występujących u uczestników projektu oraz podnieść motywację do aktywnego poszukiwania zatrudnienia.

- 2) Instrument aktywizacji zawodowej - zrealizowano 24h warsztatów grupowych z doradcą zawodowym mających na celu integrację UP, lepsze poznanie się, naukę funkcjonowania w grupie. Zajęcia grupowe przygotowały UP do intensywnego i efektywnego poszukiwania pracy, przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych, pisanie CV.

Konsultacje indywidualne 20h (2h dla każdego uczestnika projektu), miały na celu przygotowanie uczestników projektu do zwiększenia ich aktywności zawodowej, kształtowanie postaw samodzielności w funkcjonowaniu na rynku pracy oraz ukierunkowanie na identyfikację własnych zasobów zawodowych.

- 3) Instrument aktywizacji edukacyjnej - zorganizowano 3 rodzaje kursów zawodowych dla 10 uczestników projektu:
- a) magazynier z obsługą komputerowych programów magazynowych i wózka widłowego -7 osób;
  - b) ogrodnik- konserwator terenów zielonych - 1 osoba;
  - c) opiekunka osób starszych - 2 osoby.

Kursy zawodowe rozpoczęło i zakończyło 10 uczestników projektu. Kursy były zorganizowane w Warszawie, gdzie uczęszczało 9 osób i w Otwocku - 1 osoba. Kursy zawodowe odbywały się w okresie od 19 maja 2014 roku do 26 czerwca 2014 roku. Uczestnicy projektu zdobyli certyfikaty i zaświadczenia, tym samym podwyższając swoje kwalifikacje zawodowe.

W ramach aktywnej integracji odbył się także wyjazd integracyjny dla uczestników projektu wraz z zespołem projektowym do „Teatru 6. Piętro” w Warszawie.

W ramach wsparcia rodzin podczas realizacji projektu uczestnikom projektu zostały wypłacone zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe na zakup żywności i opału. Uczestnikom projektu udzielono 30 świadczeń, na kwotę 11 300,00 (wkład własny gminy).

Na realizację projektu systemowego „Szansa na lepsze jutro” wydatkowano w 2014 roku kwotę 126 924,13, z tego 11 300,00 z zadań własnych.

11. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez specjalistę - terapeutę na rzecz 1 dziecka niepełnosprawnego, polegające na realizacji indywidualnego programu terapeutycznego. Wydatkowano na ten cel kwotę 3 749,00 - z dotacji na zadania zlecone.

12. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej ponosi opłatę za pobyt w placówce, w wysokości różnicy między kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez świadczeniobiorcę.

W 2014 roku wydatkowano na ten cel na kwotę 93 033,00 dla 3 osób, które wymagają całodobowej opieki i pomocy.

13. Wsparcie asystenta rodziny

Praca asystenta rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

Głównym celem działań jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców. Jest to możliwe do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację, po ocenę końcową.

Pracą asystenta rodziny zostało objętych 11 rodzin - 49 osób w tych rodzinach, z tego 2 rodziny objęte na wniosek Sądu Rodzinnego. Asystenci udzielili 1200 h wsparcia wytypowanym do pomocy rodzinom.

W 2014 roku przystąpiliśmy do realizacji resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny”. W ramach programu wydatkowaliśmy kwotę 18 264,00 (16 299,00 – dotacja i 1 965,00 – środki własne).

14. Rodziny zastępcze

Poniesiono wydatki w kwocie 12 303,00 na dofinansowanie kosztów pobytu 2 dzieci w rodzinie zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.), na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Otwocku, Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim i w następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

15. Rządowy Program dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny

W ramach realizacji programu od 16 czerwca 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku zostało wydanych przez pracowników Ośrodka 259 kart dla 69 rodzin wielodzietnych.

Rodzina wielodzietna w rozumieniu ustawodawcy to taka rodzina, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej;
- 3) bez ograniczeń wiekowych - w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają m.in. możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

16. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Celestynów zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. Celem działania zespołu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele :

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 2) Komisariatu Policji w Celestynowie;
- 3) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie;
- 4) Oświaty;
- 5) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach swoich obowiązków służbowych.

W 2014 roku do zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 40 „Niebieskich kart” dotyczących podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Celestynowie założyli 39 „Niebieskich kart” i 1 kartę założył pracownik socjalny. Odbyło się 11 posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego oraz 49 spotkań grup roboczych.

Obsługę techniczno-organizacyjną zespołu zapewnia pracownik socjalny Ośrodka – członek zespołu interdyscyplinarnego.

17. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2008 roku, Nr 164, poz. 1027 z późn. zmianami) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe. Pracownicy socjalni skompletowali dokumenty dla 14 nieubezpieczonych osób w celu wydania przez Wójta Gminy decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez okres 90 dni.

18. Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Objęto tą formą pomocy 252 rodziny - 568 osób w tych rodzinach. Praca socjalna świadczona jest przez pracowników socjalnych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Efektywność działań podejmowanych przez pracowników socjalnych jest trudno mierzalna, gdyż efekty działań nie zawsze przekładają się na liczby. Pomoc otrzymywana przez klientów Ośrodka jest monitorowana, wywiady środowiskowe wykonywane są nie rzadziej niż co pół roku.

Jednym z instrumentów wykorzystywanych w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. W minionym roku pracownicy socjalni zawarli 21 kontraktów socjalnych ze świadczeniobiorcami Ośrodka.

19. Poradnictwo socjalne

W 2014 roku pracownicy socjalni udzielali także poradnictwa socjalnego nie tylko świadczeniobiorcom Ośrodka, ale także innym zainteresowanym mieszkańcom Gminy Celestynów. Pracownicy udzielali poradnictwa w zakresie różnych problemów rodzinnych, społecznych i zdrowotnych oraz z zakresu ubezpieczeń społecznych.

W 2014 roku pracownicy socjalni przyjęli 1145 interesantów.

20. Program „Wolontariat – szansa dla integracji”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie od maja 2014 r. bierze udział w projekcie „Wolontariat – szansa dla integracji” realizowanym przez Centrum Wolontariatu w Warszawie. W ramach projektu, pracownik socjalny bierze czynny udział w tematycznych szkoleniach, które przygotowują go do pełnienia funkcji koordynatora wolontariatu w naszej gminie.

W miesiącu lipcu 2014 roku zorganizowaliśmy spotkanie dotyczące wolontariatu w gminie Celestynów, w którym udział wzięli przedstawiciele lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych oraz prezes Centrum Wolontariatu w Warszawie – realizator programu.

Wolontariat w naszej gminie, będzie miał na celu uzupełnienie i wzbogacanie oferty kierowanej do osób zgłaszających się o pomoc m.in. poprzez pomoc dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, pomoc osobom starszym, samotnym, ludziom niepełnosprawnym i przewlekle chorym. Wolontariat, to także aktywizowanie społeczności do działań na rzecz osób potrzebujących pomocy.

21. Dodatkowe zadania zlecone przez Wójta Gminy

W roku 2014 pracownicy socjalni opiniowali dla potrzeb Wójta Gminy Celestynów – 116 podań mieszkańców gminy o umorzenia podatku od nieruchomości, opłat stałych za przedszkole oraz umorzenia zaległości podatkowych.

22. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. To zadanie własne gminy. W 2014 roku nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

23. Dodatek energetyczny

Dodatek energetyczny to zadanie z zakresu administracji rządowej, wypłacane przez gminę, z dotacji celowej z budżetu państwa. To nowa forma pomocy dla odbiorców dodatku mieszkaniowego. W 2014 roku nie wpłynął żaden wniosek o tę formę pomocy.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

System świadczeń rodzinnych jest systemem finansowanym z budżetu państwa. W gminie Celestynów realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa następujące rodzaje świadczeń:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny jest świadczeniem, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka, o które ubiegać mogą się rodzice dziecka, jeden z rodziców dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a także osoba ucząca się.

Zasiłek wypłacany jest w cyklu miesięcznym w następujących kwotach:

- 1) 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia;
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia;
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się nie przekracza netto kwoty 574,00 zł lub 664,00 zł - w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Dochód rodziny ustalany jest na podstawie dochodu z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy.

Prawo do dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje pod warunkiem, że na dziecko przysługuje zasiłek rodzinny. Do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie innych warunków związanych z powodem przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe);
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 miesięcznie);
- samotnego wychowywania dziecka (170,00 miesięcznie na dziecko oraz na dziecko niepełnosprawne – 250,00 - nie więcej jednak niż dwa dodatki w jednej rodzinie);
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (80,00 miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego);
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (60 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat, 80,00 - na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia);
- rozpoczęcie roku szkolnego (100,00 na dziecko- świadczenie jednorazowe wypłacane w miesiącach wrzesień, październik);
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (50,00 miesięcznie na dojazdy lub 90,00 miesięcznie na wydatki związane z zamieszkiwaniem).

2. Świadczenia opiekuńcze

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

1) zasiłek pielęgnacyjny (153,00 miesięcznie) - świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny lub osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności; przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 rok życia; do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, które nabyły uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przy emeryturze lub rencie z ZUS lub KRUS.

2) świadczenie pielęgnacyjne (620,00 miesięcznie od lipca 2013 r. do czerwca 2014 r., od lipca 2014 r. – 800, 00).

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodu:

- matce albo ojcu;
  - opiekunowi faktycznemu dziecka;
  - osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną;
  - innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu

niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma opiekuna faktycznego dziecka lub osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub są w/w osoby lecz legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów nabyły również prawo do pomocy finansowej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 200,00 miesięcznie do grudnia 2014r.

3) specjalny zasiłek opiekuńczy (520,00 miesięcznie) - przysługuje osobom, na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny, tj. osobom spokrewnionym w linii prostej (zstępnym, wstępnym) oraz rodzeństwu, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 664,00. Sposób ustalania dochodu jest analogiczny jak przy ustalaniu dochodu do zasiłku rodzinnego.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy, które nie posiadają wypracowanego okresu składkowego opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Za te osoby opłacane są też składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli osoby te nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu lub nie posiadają statusu członka rodziny osoby ubezpieczonej.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również zapomogę wypłacaną w związku z urodzeniem się dziecka. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w kwocie 1.000,00 przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00. Jednorazowa zapomoga finansowana jest ze środków budżetu państwa.

Sposób ustalania dochodu jest analogiczny jak przy ustalaniu dochodu do zasiłku rodzinnego.

Ośrodek na bieżąco musi kontrolować i monitorować sytuację swoich klientów oraz członków ich rodzin, którzy podejmują zatrudnienie poza granicami kraju. Przepisy o koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, którymi w głównej mierze zajmuje się Marszałek Województwa pozwalają korzystać naszym obywatelom ze świadczeń rodzinnych poza granicami (tam gdzie zachodzi koordynacja), ale w ścisłej zależności i współpracy z jednostką pomocy społecznej z terenu miejsca zamieszkania.

W 2014 roku świadczenia rodzinne wypłacono na kwotę 1 374 325,00, przyznano 9 844,00 świadczeń w tym na:

1. Zasiłki rodzinne – wypłacono 5 214 świadczeń na kwotę 512 574,00.
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych – 2 456 świadczeń na kwotę 285 127,00 z tego z tytułu:
  - urodzenia dziecka – na kwotę 21 000,00;
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – na kwotę 90 027,00;
  - samotnego wychowania dziecka – na kwotę 26 010,00;
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego otrzymały – na kwotę 26 840,00;
  - rozpoczęcia roku szkolnego – na kwotę 31 600,00;
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – na kwotę 36 770,00 ;
  - wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono w kwocie 52 880,00.
3. Świadczenia opiekuńcze – wypłacono 2 085 świadczeń, na łączną kwotę 487 624,00, w tym na:
  - zasiłki pielęgnacyjne – na kwotę 273 105,00;
  - świadczenia pielęgnacyjne – na kwotę 199 439,00;
  - **specjalny zasiłek opiekuńczy – na kwotę 15 080,00.**
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - otrzymało 89 osób, na kwotę 89 000,00.

ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

Wypłacono 22 świadczenia, na kwotę 11 939,73 w tym:

- zasiłek dla opiekuna 11 456,98;
- odsetki na kwotę 482,75.

RZĄDOWY PROGRAM WSPIERANIA OSÓB UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNEGO

Wypłacono 270 świadczeń, na kwotę 54 000,00.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, kierowany do rodzin, w których pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500,00 na dziecko.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00. Okres świadczeniowy w funduszu alimentacyjnym każdego roku trwa od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 2 dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Organ właściwy wierzyciela wydaje, po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2014 roku wypłacono 691 świadczeń dla 60 świadczeniobiorców, na kwotę 285 060,00. Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego odzyskano kwotę 1 450,00.

Wypłaty zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego następowały: przelewem na konta osobiste świadczeniobiorców, przelewem na konto wspólne świadczeniobiorców do Banku Spółdzielczego w Celestynowie lub przekazem pocztowym.

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmuje organ właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Na wniosek organu właściwego wierzyciela podejmowane są działania wobec dłużników alimentacyjnych jeśli:

- osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- osoba uprawniona została umieszczona w pieczy zastępczej.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu poprawę skuteczności w egzekwowaniu zaległych alimentów.

W 2014 roku kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosły 38 379,43 z tego:

- 20 256,80 przekazane do budżetu państwa,
- 9 979,40 otrzymała gmina wierzyciela,
- 3 488,13 otrzymała gmina dłużnika,
- 4 655,10 odsetki uzyskane i przekazane do budżetu państwa.

Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych wyniosły 16 465,40 z tego:

- 9 959,40 przekazane na dochody własne gminy,
- 6 506,00 przekazane przez inne gminy na dochody własne gminy.

W 2014 roku kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu zaliczki alimentacyjnej wyniosły 85,22 z tego:

- 42,61 przekazano do budżetu państwa,
- 42,61 przekazano na dochody gminy.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

W 2014 roku prowadzone były następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych :

- wydano 117 decyzji dotyczących Funduszu Alimentacyjnego,
- wystawiono 134 tytułów wykonawczych do Urzędów Skarbowych,
- wystawiono 27 upomnień do dłużników alimentacyjnych,
- wystąpiono do Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku o aktywizację zawodową 6 bezrobotnych dłużników,
- skierowano 11 wniosków do Prokuratury o ściganie z art. 209 kk,
- skierowano 1 wniosek do Starosty Powiatu Otwockiego o zwrot zatrzymanego prawa jazdy,
- stała współpraca z Komornikami Sądowymi, Policją, Sądami, z Urzędami Gmin, Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- przekazywanie informacji do Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązania dłużników alimentacyjnych, u których powstały zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Opłacono 37 świadczeń, na kwotę 2 206,00 w tym:

- osobom pobierających świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 1 598,00;
- osobom popierającym specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę 608,00.

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNO-RENTOWE

Opłacono 255 składek na kwotę 53 096,00, z tego :

- za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne opłacono na kwotę 46 651,00;
- za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy opłacono na kwotę 3 578,00;

- za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna opłacono na kwotę 2 867,00.

PODSUMOWANIE

Wszystkie działania prowadzone są w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców gminy przy wykorzystaniu istniejącego potencjału ludzkiego i instytucjonalnego.

W roku 2014 roku zostało wydanych łącznie 1 450 decyzji administracyjnych, w tym w zakresie:

- pomocy społecznej – 787; (od 1 decyzji odwołano się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, które uchyliło decyzję w punkcie dotyczącym terminu przyznania zasiłku stałego) ;
- prawo do świadczeń opieki zdrowotnej – 14;
- świadczeń rodzinnych – 532;
- funduszu alimentacyjnego – 117.

W sferze życia społecznego misją Gminy Celestynów jest polepszenie warunków i jakości życia jej mieszkańców, poprzez zapewnienie wszystkim potrzebującym odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej lub usługowej oraz dostępu do szeroko pojętego poradnictwa.

Większość problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy uznawana jest za problemy społeczne, będące konsekwencjami zakłóceń organizacji życia społecznego.

Celem podejmowanych działań było wspieranie rodzin i osób do usamodzielnienia się poprzez aktywizację do samodzielnego rozwiązywania problemów.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie w doskonały sposób koresponduje z wizją gminy Celestynów w zakresie pomocy społecznej, określoną w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015.

W ramach diagnozy potrzeb środowiska lokalnego oraz rozwiązywania problemów społecznych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie ściśle współpracuje z innymi podmiotami takimi jak : Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku, Posterunkiem Policji w Celestynowie, SP ZOZ w Celestynowie, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Warszawie, Centrum Wolontariatu w Warszawie, Urzędem Gminy oraz placówkami oświatowymi.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Dla sprawnego funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie w roku 2015 ważne jest:

1. Zabezpieczenie w budżecie gminy, środków finansowych na realizację zadań między innymi na:
  - 1) wypłatę zasiłków celowych, specjalnych celowych, okresowych i stałych;
  - 2) realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania;
  - 3) podnoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej;
  - 4) realizację zadań ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej;
  - 5) organizowanie i świadczenie usług asystenta rodziny;
  - 6) zabezpieczenie potrzeb związanych z obsługą organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka;
3. Aktywizowanie i integrowanie mieszkańców Gminy Celestynów.
4. Zwiększenie liczby aktywizowanych osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy.
5. Rozwój wolontariatu w gminie.
6. Opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Celestynów (aktualna obowiązuje do 2015 r.).

